

Laat U naam geheilig word

Ons bedede dat God se Naam geheilig moet word, is 'n bedede wat kort in woorde, maar lank in gevolge is. Die God wat ons aanbid, die enigste Here, is nie 'n veraf geleë diktator of die somtotaal van ons menslike godbewussyn nie. God is tegelyk intiem en intens betrokke in die wêreld en terselfdertyd aan die anderkant, verwyder, verhewe anders as hierdie wêreld. God ons Vader is teenwoordig om saam met ons te vier en saam met ons te treur. Hy seën ons ryklik in sy genade en weer kwaad van ons af of laat dit ons ten goede meewerk. Dit kan God doen omdat Hy die almagtige God is wat heers oor hemel en aarde, see en dorre woestyn, politieke magte en die begeertes van die menslike hart. Ons lees in Eksodus 2:25 *“En God het die kinders van Israel aangesien, en God het hulle geken”*. Wie is hierdie God wat sy kinders ken? Wat beteken die bedede “laat U naam geheilig word” wanneer ons hierdie woorde rig aan God?

Naam

In antieke tye was die naam van die persoon nie net aanduidend van 'n spesifieke persoon nie. Die naam van die persoon het gedui op die totaliteit van die karakter van die persoon soos dit gemanifesteer het. Die naam dui op die persoonlik en nie-oordraagbare karakter van die een wie se naam dit is. Die naam van God dui met ander woorde op die karakter en

persoonlikheid van God soos aan mense geopenbaar. God en sy naam word in die Bybel aan ons openbaar. God is sy naam soos in die Bybel geopenbaar.

In wat volg, moet ons net in gedagte hou dat God “Is wat Hy is”, soos ons lees in Eksodus 3:14 *“En God sê vir Moses: EK IS WAT EK IS. Ook sê Hy: So moet jy die kinders van Israel antwoord: EK IS het my na julle gestuur”* (אהיה אשר אהיה - “Ek is wat Ek is” is verwant aan die Tetragrammaton יהוה wat ons met **JAHWE** vertaal). Ons moet daarom onthou dat God Homself aan ons openbaar, maar nie op so 'n wyse dat ons Hom kan beheer of dat ons denke Hom ten volle kan ken nie. Hy is meer as sy naam en daarom sal die bedede ook soveel meer beteken as dit wat ons sê.

Hoe moet ons verwysings na God se naam verstaan. Psalm 9:11 *“Daarom vertrou almal wat u Naam bely, op U, want U, Here, laat dié wat vra na u wil, nie in die steek nie.”* Wat die Psalmis bely, is die aard en karakter van God. God is getrou en sal die mens wat na sy wil vra, nie in die steek laat nie. Eintlik bely die Psalmis dat God getrou is, nie die naam van God nie.

Johannes 17:6 *“Ek het u Naam bekend gemaak aan die mense wat U My uit die wêreld gegee het. Hulle het aan U behoort, en U het hulle aan My gegee, en hulle het u woord ter harte geneem.”* Jesus het eintlik vir die mense aangedui hoedanig God is, wat God se geaardheid is.

Bogenoemde dui daarop dat die bede om God se naam te laat heilig, daarna verwys dat ons God se aard en karakter moet heilig. Wat beteken heilig?

Heilig

Heilig verwys na “afgesonder”. Die Griekse woord “**αγιασθητω**” is ’n verbuiging van “**ἀγιάζω**” wat vertaal kan word met “om heilig te maak, dit wil sê om te reinig of toe te wy, af te sonder, om in geestelike terme te vereer, om iets as heilig te hou”. Die woord *αγιασθητω* verskyn amper nooit in sekulêre Grieks nie. Dit is met ander woorde ’n term wat eie is aan Christelike lektuur. Die gebruik van die term in Christelike lektuur sal ons dan lei in die verstaan van die term.

Die eerste betekenis dui op die aksie van iets aards heilig maak deur ’n seremonie of deur dit in kontak te bring met die heilige. Hierdie betekenis pas nie by die bede nie. God is heilig en daarom is sy Naam heilig. Ons as mense kan niks doen om die heilige God heilig te maak nie.

’n Tweede betekenis van die term *αγιασθητω* is om iets as heilig en sakraal te beskou en dit so te behandel (WAT: “sakraal [sakraal] b.nw. (<Lat. sacer) Wat ’n heilige of gewyde karakter het, of wat daarmee verband hou of daaruit voortspruit; soms teenoor profaan en sekulêr). Die heilige is anders as die profane, afgesonder van die aardse. Die heilige is anders in terme van kwaliteit en wese. Die kwaliteit van die heilige is inherent anders as die aardse en net so is die wese van die heilige vanselfsprekend

anders as die profane. God is die Heilige wat die Gans andere is.

Teen die agtergrond van dit wat sopas verduidelik is, kan ons verstaan dat geheilig daarna verwys om God te vereer, om met eerbied tot God te nader en met eerbied oor God te praat. Mense wie se optrede God nie vereer nie, is nie getrou aan hierdie bede nie. Hierdie noodsaak om eerbied en verering saam te verstaan, kan illustreer word deur te verwys na die insident toe Moses die klip geslaan het in stede daarvan om met die klip te praat. Ons lees van hierdie optrede wat God nie vereer nie in Numeri 20:12 (1983 *Maar toe sê die Here vir Moses en Aäron: “Omdat julle My **nie erken het** en My, die Heilige, nie voor die Israëliete gehoorsaam was nie.”)* (Vulgaat: *non credidistis mihi ut **sanctificaretis** me coram filiis Israhel*) (Septuagint: *Ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε **ἀγιάσαι** με ἐναντίον υἱῶν Ἰσραηλ*) (1933/53: “Omdat julle in My nie geglo het om My voor die oë van die kinders van Israel te **heilig** nie”). Moses se optrede was meer as net ongehoorsaamheid, dit was optrede wat God nie geëer het nie en ook nie op God vertrou het nie. Deur wet in eie hande te neem, het Moses nie God se naam geëer nie.

William Barkley stel dat die bede om God se naam te heilig, beteken: “Mag God die unieke eer en aanbidding ontvang wat sy geopenbaarde karakter en aard vereis.” Ons weet met ander woorde wie God is en dit noop ons om God te eer. Ons maak nie God of sy naam heilig nie, ons behandel God as heilig, met eerbied. Ons as Christene moet ook besef dat Jesus nou by die bede ingesluit word. Ons lees in I

Petrus 3:15 *"In julle harte moet daar net heilige eerbied wees vir Christus die Here. Wees altyd gereed om 'n antwoord te gee aan elkeen wat van julle 'n verduideliking eis oor die hoop wat in julle lewe. κυριον δε τον θεον αγιασατε εν ταις καρδιαις υμων"*. Eerbied en respek gaan oor meer as net 'n innerlike gesindheid. Dit impliseer ook dade.

Die konsep "αγιασθητω" bring ook 'n broodnodige korrektief op die "Abba" wat ons aanspreek. Daar is 'n legio van voorbeelde van mense wat hierdie aanspreek van ons hemelse Vader sentimenteel verstaan. Ja, dit is waar dat sodanige aanspreek van God as Vader (amper Pappie) mense kan laat neig tot blote sentiment, maar sodanige sentimentele benadering is dan nie meer getrou aan God se aard nie. Die gedagte dat ons God se naam moet heilig, keer dat ons sentimenteel raak in ons smeking en ons verwagtinge.

In die Joodse godsdiens was dit ondenkbaar om God aan te spreek as Vader sonder om 'n kwalifikasie by te stel. So is God as Vader aangespreek: Vader wat hoog en almagtig is, of Vader wat as Wetgewer regeer. Net soos die Jode Vader nie los van Here en Koning verstaan het nie, is dit ook vir ons belangrik om die heiligheid van God te onthou. Ons spreek ons liefdevolle Vader met respek en eerbied aan, nie met 'n kruiperige sentimentaliteit nie, 'n sentimentele benadering wat verwyder is van die Evangelie boodskap.

Hoe heilig ons prakties God se naam? Hoe gee ons erkenning aan Hom en

eer aan Hom in die praktiese van ons daaglikse lewe?

Om tot God te nader, beteken dat jy moet beseft dat jy tot God nader en jy moet glo dat Hy belangstel in die aksies en houdings van mense teenoor Hom. Hebreërs 11:6 stel: "As 'n mens nie glo nie, is dit onmoontlik om te doen wat God wil. Wie tot God nader, moet glo dat Hy bestaan en dat Hy dié wat Hom soek, beloon". Dit beteken eerstens dat ons met ons hele wese instaan vir die bedes wat ons tot God rig, in die geloof dat Hy bestaan, luister en sal reageer. God se naam word geëer wanneer die mens sonder fisiese bewyse dat God bestaan met oortuiging Hom aanbid en loof. God is die grondbeginsel van ons bestaan, en ons eer Hom deur in oortuiging sonder aanduibare bewys dat Hy luister, te bid. Dit sluit in die oortuiging dat Hy geheilig word selfs wanneer Hy nie doen wat ons vra nie. Laat U naam geheilig word sluit daarom ook berusting in. Indien God nie ons gebed verhoor nie, beteken dit nie dat Hy nie belangstel nie. Die Inkarnasie is die uiterste bewys dat God belangstel in ons.

Om God se naam te eer beteken om sy dade op te noem en sy lof te besing vir hierdie dade. Skepping, verlossing, troos is alles dade van God wat ons moet erken en verkondig. Dit kan egter nie net bly by woorde nie, ons dade moet getuig van die geloof wat ons bely en net so moet ons God eer met ons dade.

"Laat U naam geheilig word" is 'n bede wat impliseer dat ons God sal verstaan op 'n manier wat Hom en die Openbaring waardig is. Om God se naam te heilig, het te make met

getrouheid aan suiwer leerstukke. Anders gestel, 'n mens kan nie hierdie bede opneem en tegelyk aan 'n kettery vashou nie. Ons moet God se Woord in sy volle omvang met erns benader. Enige groep wat die Skrif manipuleer om hulle eie ideologie te dien, is nie besig om God se naam te eer nie.

So gebeur dit soms dat een mens se god 'n ander se duiwel is. Dit mag nie gebeur nie, ons moet vashou aan suiwer leer.

Selfs iets soos 'n oorbeklemtoning van liefde, ten koste van die ander perspektiewe wat ons ontvang, heilig nie God se naam nie.

Ons moet God se naam ook eer deur ons lewenskeuses. Ons moet so probeer lewe dat God die eer ontvang vir dit wat ons doen. Om te herhaal, God is heilig, Sy naam is heilig, ons kan mense net van die feit oortuig. Ons optredes verkondig die feit dat God heilig is.

Luther het gestel dat God se naam geheilig word wanneer ons lewens en leerstukke waarlik Christelik is. Die bede dat God se naam geheilig moet word, is met ander woorde 'n onderneming om met toewyding God reg te ken en te dien.

Heidelbergse Kategismus

Sondag 47

Vraag122: *Wat is die eerste bede?*

Antwoord: *Laat u Naam geheilig word.*

Dit is: Gee allereers dat ons U reg ken en dat ons U heilig, roem en prys in al u werke waarin u almag, wysheid, goedheid, geregtigheid, barmhartigheid en waarheid so skitter. Gee verder dat ons ons hele lewe, gedagtes, woorde en werke daarop sal rig dat u Naam nie

om ons ontwil gelaster nie, maar geëer en geprys word.